

**INTERVENCIÓ EN EL DEBAT D'ORIENTACIÓ POLÍTICA EN REPRESENTACIÓ DELS
CONSELLERS GENERALS DELS PARTIT SOCIALDEMÒCRATA DE PERE LÓPEZ AGRÀS,
PRESIDENT DEL GRUP PARLAMENTARI MIXT**

Un any més i un nou debat d'orientació política; enguany al mes de setembre; i un altre any més ens ha repetit les mateixes frases boniques i les declaracions d'intencions.

Un discurs com cada any; llarg, més aviat avorridot, i més ple de continent i més buit de contingut. De fet tots sabem en realitat el que a vostè li agrada és el dia d'ahir; el discurs, el que podríem anomenar el seu monòleg d'orientació política.

Per tant, vista aquesta reiteració potser sí que al final, senyor Martí, li haurem d'agrair que ens canviï cada any les dates i no només la data sinó, fins i tot, el moment de l'any de la celebració dels mateixos. Amb el pas dels anys aquesta acabarà sent la millor manera, si no gairebé l'única, de poder acabar diferenciant uns debats d'orientació dels altres.

Intentaré concentrar el temps d'intervenció del qual dispo en representació dels consellers del PS en aquells elements que mereixen de forma més destacada la nostra atenció, que sovint són aquells en què el nostre projecte es diferencia més del seu.

A aspectes en els quals ens sembla que la situació actual és prou delicada, en alguns casos fins i tot diríem que molt, i pels que no hi hem sabut trobar propostes concretes del Govern de DA (tot i les seves tres hores del discurs).

Per tant, molt difícilment, per les circumstàncies que relataré a continuació cal esperar cap tipus de millora d'aquí al final de legislatura.

Pensions baixes; tant de jubilació com d'invalidesa.

Prestacions socials retallades per vostès l'any 2014 (per exemple les corresponents a les baixes llarga durada).

Accidentalitat laboral creixent.

Salaris baixos i insuficients per tenir una vida digna per a una part dels ciutadans. (Amb una expectativa a empitjorar de precarietat laboral incrementada a les portes amb la seva reforma laboral alineada en els models més neoliberals).

Dificultats d'emancipació dels joves: dificultats d'incorporació al mercat laboral amb continuïtat i projecció de creixement i com deia salaris baixos particularment per ells.

L'escassetat ara mateix de pisos de lloguer per a persones amb rendes ja no baixes sinó tan sols mitjanes i afectant ja a joves, gent gran, famílies monoparentals...

L'espiral de creixent de l'import dels lloguers.

Precarització de la funció pública i la problemàtica de l'eventualitat i les seves conseqüències (com per ex en seguretat).

La inexistència de política de protecció del medi ambient; el fracàs d'uns Plans Nacionals de Residus que es tradueixen en menys reciclatge, generació de més residus, en absència de sensibilització mediambiental i, en general, una política absolutament condicionada per la dimensió i les exigències que imposa el forn incinerador de La Comella.

Però el desgovern mediambiental (encara que pugui semblar impossible) encara va a pitjor un cop es constata una vegada més com l'inexistent ministeri que se suposa que s'ha de vetllar de la protecció del medi ambient fa ulls clucs davant d'autèntiques aberracions (i no només mediambientals) com ara plataformes que tapen el riu en un tram de més de 140 metres, una fuga de ciment al riu (tantes presses), murs al bell mig de la llera del riu o dins d'un pont i d'altres.

I també la manca d'iniciativa, de projecte i més encara de propostes per reactivar i diversificar l'economia.

Vull recordar el que ha estat el tarannà dels socialdemòcrates (dels membres del PS) per lluitar contra l'atur mitjançant la regulació, diversificació i potenciació de la nostra economia.

Ens sembla escaient en aquest punt fer una mica de memòria històrica de les iniciatives en matèria econòmica provinents del nostre partit. Cal recordar que la Llei del comerç (el primer sector econòmic del país) va ser una iniciativa nostra; com

també ho van ser els programes destinats tant a la rehabilitació d'edificacions com per a la renovació del parc mòbil. Així com la llei de cooperatives. I també la regulació dels impostos de societats que han permès, posteriorment, signar els convenis de doble imposició. I també l'IGI va ser una iniciativa del PS. I també l'acord monetari que ha estat el marc de solució per la crisi BPA. No està malament, oi?

Com també és iniciativa del PS, l'única (dic bé, l'única) iniciativa actualment a tràmit parlamentari destinada a impulsar el nostre teixit econòmic. Es tracta de la Proposició de llei de l'emprenedoria; un text que té per objectiu agilitzar, simplificar i impulsar l'activitat dels emprenedors al nostre país (joves i no necessàriament joves) contenint mesures de suport, simplificacions administratives, de programes de subvencions i ajudes i reduccions fiscals per a projectes dels emprenedors.

I un projecte que, a més, regula de forma paral·lela el crowdfunding com a element necessari per al finançament i, per tant, per poder donar viabilitat als projectes innovadors.

Un projecte que, senyores i senyores de DA, és a tràmit parlamentari des del mes de febrer i del qual, fa només unes poques hores, el president de la Cambra de Comerç en demanava la seva aprovació.

I què ha fet el Govern de DA en aquesta matèria? Doncs ben poca cosa; apropiarse d'iniciatives que no eren seves, desvirtuar-ne d'altres i ben poca cosa més.

Més aviat diria que fer nosa i entorpir.

Entorpir amb les seves esmenes a la llei de cooperatives, el que ha convertit la constitució de cooperatives en inviable econòmicament i, per tant, ha condemnat la iniciativa al fracàs.

Entorpir en tenir congelats i bloquejats per anys els projectes esmentats destinats a fomentar la rehabilitació d'habitatges i la renovació del parc mòbil, tot i que recuperant-los anys més tard (deixant això si pel camí molts diners i llocs de treball que s'han deixat perdre).

Entorpir mitjançant les disputes internes en el si del Govern que bloquegen l'arribada de diversos projectes interessants d'inversió estrangera en diferents àmbits.

Entorpir no regulant activitats que poden tenir desenvolupament a Andorra.

Entorpir amb obertures de comerç i de societats que s'eternitzen mesos.

I tramitacions també inacabables i que acaben en un calaix d'inversió estrangera.

I ens temem (amb aquest històric) el que puguin acabar fent sobre una molt bona iniciativa com és la llei de foment de l'emprenedoria i de regulació del crowdfunding.

La seva gestió suposa en realitat un fre al creixement econòmic i a les enormes possibilitats i capacitats de desenvolupament i diversificació econòmica que té el nostre país.

Com hem exposat no només no tenen iniciatives sinó que a més malmeten aquelles que històricament hem aportat i estem aportant des del PS.

Cal dir-ho (perquè és la veritat, tot i que les seves campanyes de màrqueting poden induir a ciutadans i empresaris a no adonar-se'n) que des del PS hem estat i seguim sent innovadors i líders en matèria de foment i diversificació econòmica.

Tot i el convenciment que la millor política social és la que prové del creixement econòmic, de la generació d'oportunitats, de la diversificació, del suport als joves als emprenedors, també sabem perfectament que aquest funcionament no és sempre perfecte i que hi ha ciutadans que necessiten el suport de les administracions.

I la nostra política no ens permet deixar (com vostès fan) ningú a l'estacada; ja siguin persones malaltes de llarga durada, persones amb invalidesa, pensionistes...

Començant per la problemàtica de les pensions.

El debat de polítiques socials (de constant referència per a nosaltres tot i que ja sabem que no els agrada precisament parlar-ne) va mostrar clarament la manca de sensibilitat de l'actual Govern.

Mentre el ministre Xavier Espot afirmava de forma vergonyant i totalment injustificada que Andorra (i cito literalment) "és un país a l'avantguarda en polítiques socials", una frase que ja ha passat a la història de la política andorrana i no precisament com un dels seus passatges més destacats, des del PS ens vam esforçar a relatar (amb dades) la veritable situació que realment es viu a Andorra que no és altra que la següent i que avui és bo que recordem de nou:

La pensió mitjana a Andorra és de 600 euros al mes (inferiors a les de França i a Espanya, que és un país amb menys riquesa i amb salaris més baixos).

Més del 85% de les pensions són inferiors a 1.000 euros (8.254 de 9.647).

L'import mitjà de les pensions d'invalidesa avui a Andorra és de 602 euros; 602 euros!!!

Es pot realment mantenir que les pensions de jubilació i d'invalidesa a Andorra no són baixes? I dir que no permeten una vida amb dignitat?

I què ha fet el Govern de DA tots aquests anys?

Retallar i rebaixar encara més les pensions més baixes i generar situacions reals com les següents:

Arran de les lleis canviades per vostès l'any 2014; 488 mesos cotitzats i una pensió 581,11 euros o per 486 mesos 706 euros de pensió.

Retallar les pensions d'invalidesa vinculades a malaltia en un 27% de mitjana des de l'aplicació de la llei de l'any 2014; s'han reduït de 840 euros a 610 euros de mitjana.

Reduir en un 25% les prestacions en situacions de malaltia de llarga durada.

Aquest és el resultat real de la seva política! Aquesta és l'Andorra d'avantguarda del senyor Espot (i de DA).

Cal recordar que d'aquell debat vam aconseguir el suport únicament a 3 de les propostes de resolució presentades.

Doncs bé cap d'elles a hores d'ara està efectivament en aplicació.

Ni la presentació per part de la CASS de les propostes necessàries per garantir –al seu entendre– la viabilitat del sistema de pensions; una presentació que s'havia d'haver fet a finals del mes de març. Fa 6 mesos que esperem. Inadmissible!

Ni la regulació del règim del tercer pagador, pendent des de l'abril de l'any 2017. De fet, ho porten anunciant des del 2013. Una mostra més d'insensibilitat i d'irresponsabilitat en incomplir la paraula donada.

Tampoc s'han ampliat amb equips especialitzats l'horari d'atenció en casos de violència de gènere.

Què ens proposa el Govern de DA en matèria de pensions, de prestacions socials? Res.

La política social consisteix principalment per a vostès –a dia d'avui– en l'organització d'actes i més actes i d'activitats i més activitats i de moltes fotos (moltes) i tantes aparicions en premsa com sigui possible; no hi ha propostes polítiques per als problemes reals que experimenten importants col·lectius de la nostra població.

Es pot arribar fàcilment a la conclusió que estan trivialitzant la política social, que sembla destinada principalment a ser un objecte de promoció política.

Manca de propostes, menysteniments tant els debats, com les propostes acordades un fet que no es limita però als temes socials.

Repartirem als mitjans de comunicació el resum de compliment de les propostes de resolució de les dues legislatures demòcrates on es visualitza que només 11 de les 43 aprovades pel Consell han estat portades endavant.

Un element greu però que no és l'únic en la dinàmica de retrocés democràtic que la gestió de DA ha anat imposant en els seus mandats.

També hi podríem afegir aquí el cas omís a esmenes, iniciatives i propostes iniciatives provinents de l'oposició.

Els nomenaments polítics i sotmesos a interessos en la justícia.

Atac a la independència i neutralitat en diversos organismes públics.

I d'altres situacions que permeten visualitzar com reula amb vostès la qualitat democràtica al nostre país.

En relació a la situació dels treballadors i de la seva capacitat adquisitiva, el primer que cal deplorar és que la majoria no prenguéss ni tan sols en consideració la proposició de llei per regulació de l'activitat sindical. Una vegada més! I quin cinisme el seu en relació a aquest punt.

El model que proposàvem des del PS no és només l'únic que permet una activitat sindical real sinó que, a més, com bé saben és el que reclamen els sindicats.

Perquè així els ho han fet saber els sindicats en el procés consultiu de la reforma.

Com es pot parlar de reforma laboral sense sindicats? Sense que tinguin mitjans, sense interlocució vàlida i capacitada representant la classe treballadora.

Quina reforma laboral i quin consens social pot haver-hi aquí?

El que faran és simplement generar més precarietat i assolir els desitjos d'alguns empresaris (i dic bé, d'alguns, i no precisament els més exemplars).

Abaratir acomiadament.

Retribuir menys les hores extres.

Agreujar les circumstàncies vinculades al descans setmanal, al repòs entre jornades...

I després hi ha qui s'omple la boca molt alegrement parlant de turisme i de serveis de qualitat.

Amb les condicions laborals actuals, i pitjor encara amb les que vostès imposaran, a qui volen prendre el pèl?

És necessari i inajornable realitzar un estudi per saber el cost real de la vida a Andorra i establir d'acord amb el mateix quin ha de ser el salari mínim.

Un estudi que segurament, com el que s'acaba de fer a Barcelona, acabaria assenyalant que és necessari un augment del salari mínim.

A part del salari mínim baix i del fet que les retallades salarials aplicades en el pitjor moment de la crisi econòmica internacional no s'han revertit ara que les coses van millor a Espanya i França i de retruc, doncs, també per a nosaltres observem amb sorpresa i decepció com el Govern no té propostes per fer front a la problemàtica creixent de l'absència de pisos de lloguer i de l'increment del seu preu.

Una situació realment greu que està acabant d'ofegar el poder adquisitiu dels joves, dels treballadors amb salaris més ajustats, de les famílies monoparentals, així com les possibilitats reals d'emancipació dels joves. Hem tornat a etapes que ja donàvem per passades amb gent compartint pisos, llogant habitacions o simplement sense trobar habitatge.

I què ha fet el Govern de DA? Doncs suprimir el Departament d'Habitatge; no és si aquesta és la política d'anticipació a la que es referia vostè ahir?

I abans que el senyor Síndic em cridi l'atenció, no voldria acabar aquesta primera intervenció (quedaran bastants temes per posteriors intervencions i rèpliques) sense fer referència al recent, tot i notable i força intens, idil·li polític entre Liberals i DA, el que em permet parlar almenys de transferències i competència i dels acords presos en matèria de sanitat.

Començant per la primera; sembla clar el suport incondicional de Liberals a una forma en la qual no hi ha participat encara que planin dubtes de constitucionalitat o sobre la justícia de les seves conseqüències; ha quedat clar que DA s'ha limitat a simular uns càlculs pel repartiment de transferències per obtenir el mateix repartiment que actualment i una distribució que castiga a parròquies que per determinades circumstàncies, sigui per població o dispersió territorial, els pertocarien més ingressos.

En concret el seu model perjudica i molt les parròquies d'Andorra la Vella, de Sant Julià i en menor mesura Escaldes.

I cal recordar que no hi ha hagut cap voluntat per part de DA ni cap oferiment de consensuar un model o ni tant sol d'atansar les diferents posicions.

Els dubtes de qui dirigeix la política sanitària al nostre país i de què farà aquest Govern no han fet més que augmentar-se després del debat sobre política sanitària. A les disputes entre el ministre i els responsables de la gestió al SAAS, públiques i notòries, i els curtcircuits que el cap de Govern fa al ministre, s'han complicat un cop entra en escena un nou interlocutor; el senyor Gallardo amb les seves propostes de limitar el nombre d'especialistes, d'eliminar el SAAS de la comissió mixta, de no reemborsar determinades patologies i en general de crear dos nivells de sanitat; unes propostes que van merèixer el primer dia el rebuig tant del ministre com del grup parlamentari de DA però que, a la nit, es va traduir en una proposta de resolució conjunta.

Demanem a uns i altres; liberals i demòcrates; on passem?

Tot això mentre el desgavell organitzatiu, de càrrecs, de compres i d'actuacions assenyalades pel Tribunal de Comptes continua.